

**ALAJÕE VALLA
EELARVESTRAATEEGIA
2016-2019**

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	4
2.1.Makromajanduslik keskkond	4
2.2.Riigi eelarvestrateegia	5
2.3.Alajõe valla eelarvestrateegia	6
3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos	8
3.1.Tulumaks	8
3.2.Maamaks	9
3.3.Tasandusfond ja toetusfond	9
3.4.Muud põhitegevuse tulud	10
4. Põhitegevuse kulude prognoos	10
5. Investeeringute kavandamine	13
6. Kohustuste planeerimine	14
7. Sõltuvate üksuste finantstegevuse olukord ja prognoos	14
8. Finantsdistsipliin	15

1. Sissejuhatus

Alajõe valla eelarvestrateegia tugineb metoodiliselt ja sisuliselt õigusaktidele, eelkõige kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele, valla arengukavale, riigi eelarvestrateegiale ning IMF-i ja OECD headele tavadele avaliku sektori finantsjuhtimise kohta.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele koostatakse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks kavandatavate tegevuste finantseerimise planeerimiseks. Seadus ei esita eelarvestrateegia kohustuslikku struktuuri. Oluline on, et strateegia sisaldaks kõiki seaduses nõutud komponente ning muud informatsiooni, mis on vajalik tervikliku ülevaate andmiseks omavalitsuse finantsolukorrast ja -väljavaadetest.

Samuti pole seaduse tasandil kehtestatud eelarvestrateegiale väga detailseid nõudeid. Sisuliselt ütleb seadus, et kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegia peab:

- kirjeldama arengukavas nimetatud eesmärkide finantseerimise;
- hõlmama koostamise aastal vähemalt nelja järgnevat aastat;
- sisaldama majanduskeskkonna analüüsi ja prognoosi;
- andma ülevaate seadusega nõutavas detailsuses eelneva aasta tegelikest, jooksva aastal kavandatud (oodatavatest) ja järgnevateks aastateks prognoositud (kavandatud) KOV-i sissetulekutest ja väljaminekutest;
- esitama KOV-i ja arvestusüksuse eelneva aasta tegeliku ning jooksvaks ja järgnevateks aastateks prognoositavad põhitegevuse tulemi ja netovõlakooormuse suurused;
- sisaldama muud olulist finantsinformatsiooni.

Käesolev Alajõe valla eelarvestrateegia on koostatud perioodi 2016-2019 kohta. Eelarvestrateegia võib olla omavalitsuse arengukava osa või iseseisev dokument. Alajõe valla eelarvestrateegia 2016-2019 on iseseisev dokument, kuid sisuliselt kooskõlas valla arengukavaga.

Kuna Alajõe valla eelarve on kassapõhine, on ka eelarvestrateegia koostamisel lähtutud kassapõhisest arvestusmetoodikast. Kassapõhises eelarves kavandatakse majandustehingud selles perioodis, millal planeeritakse nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine. Vastavalt seadusele jagatakse eelarves ja seega ka eelarvestrateegias tehingud järgmisteks osadeks: (a) põhitegevuse tulud; (b) põhitegevuse kulud; (c) investeerimistegevus; (d) finantseerimistegevus; (e) likviidsete varade muutus.

Käesolev eelarvestrateegia on liigendatud eelnimetatud eelarveosade lõikes.

2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

2.1. Makromajanduslik keskkond

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2015. aastal 1,7% ja 2016. aastal 2,6%. Aastaks 2017 ootame majanduskasvu kiirenemist 3,4%ni, mille järel hakkab kasvutempo taas aeglustuma kogutoodangu lõhe sulgumise ning töötajate arvu vähenemise tõttu. Järgnevate aastate majanduskasvu prognoosid ei ole võrreldes kevadise prognoosiga muutunud. Eksport langeb sel aastal 0,5% võrra, kuid kasv taastub 2016. aastal ning kiireneb järk-järguliselt järgnevatel aastatel kooskõlalises ekspordipartnerite majanduskasvuga. Peamiseks majanduse kasvuedajaks jääb sisenõudlus, mis käesoleval aastal tugineb peamiselt eratarbimisel, kuid leiab järgmistel aastatel tuge investeringute taastumisest. Aastatel 2018–2019 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 3% aastas, tuginedes nii ekspordile kui ka sisenõudlusele.

Tabelis 1 on toodud peamised eelarvestrateegia perioodi hõlmavad makromajanduslikud näitajad, mis on aluseks strateegia prognooside tegemisel.

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SKP jooksevhindades (mld EUR)	20,0	20,6	21,7	23,1	24,6	26,0
SKP reaalkasv, %	2,9	1,7	2,6	3,4	3,2	3,0
SKP nominaalkasv, %	5,0	3,1	5,5	6,4	6,3	6,0
Hõive (tuh inimest)	624,8	631,2	627,5	625,4	622,8	621,5
Tööhõive kasv, %	0,6	1,0	-0,6	-0,3	-0,4	-0,2
Keskmine kuupalk (EUR)	1 001	1 049	1 096	1 155	1 224	1 297
Palga nominaalkasv, %	5,6	4,8	4,5	5,4	6,0	5,9
Palga reaalkasv, %	5,7	5,0	2,4	2,4	3,0	2,9

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine prognoos 2015 (avaldatud 16.09.2015)

Tööturu olukord muutub üha pingelisemaks ning töötuse kiire vähenemine koos tööealise rahvastiku kahanemisega on juba mõnda aega hoidnud üleval palgasurveid.

Prognoosi kohaselt kasvab tööga hõivatute arv 2015. aastal 1% võrra ning pöördub alates järgnevast aastast kuni poole protsendilisse langusesse. Tööturu arenguid mõjutab olulisel määral 2016. aasta keskpaigast rakenduv töövõimereform, mis aitab osalise töövõimega inimestel tööturule naasta. Keskmise palga kasvutempo ei ole senini nominaalse majanduskasvu aeglustumisele oluliselt reageerinud, mistõttu lisandväärtuse jaotus on üha enam tööjõu poole kaldu ning kasumlikkus on langenud allapoole normaaltaset. Seetõttu ootame lähiajal palgakasvu aeglustumist. Välisnõudluse kosumise eeldusel peaks 2017. aastast alates nominaalpalga kasvutempo taas kiirenema. Palgatulu suhet lisandväärtusesse aitab parandada ka tööjõumaksude alandamine.

2015. aasta maksukoormuseks kujuneb 33,5% SKPst, mis on 1,3 protsendipunkti võrra suurem kui aasta varem. Maksukoormuse kasvu üheks põhjuseks on finantssektori erakorralistelt dividendidelt tasutava tulumaksu laekumine. Võrreldes kevadprognoosis oodatuga, suurenes valitsussektori maksutulude laekumise prognoos, kuigi nominaalse SKP prognoosi korrigeeriti

allapoole. Osaliselt selgitab seda Maksu- ja Tolliameti (EMTA) tulemuslik töö, samuti ei avaldu ekspordikeskse majandusstruktuuri puhul nominaalse majanduskasvu aeglustumine üks-üheselt maksulaekumistes. Aastatel 2015–2019 vähendatakse maksumuudatustega tööjõumakse ja suurendatakse tarbimismakse, mille tulemusena püsib maksukoormus perioodil 2016-2019 33% lähedal SKPst, jõudes 2019. aastaks 33,0%le SKPst.

2.2. Riigi eelarvestrateegia

Vabariigi Valitsuse eelarvepoliitika põhieesmärk on toetada makromajanduslikku stabiilsust läbi turgude paindlikkuse ja efektiivsuse ning ohjata majanduse tasakaalustatud arengut ohustavaid riske. Valitsuse keskpika perioodi eelarvepoliitika eesmärgiks on valitsussektori eelarve ülejääk, mis vastab Maastrichti lepingu ning Stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele. Valitsuse eesmärk on tagada jätkusuutlik ja makromajandust tasakaalustav eelarvepoliitika. Tulevaste majanduslangustega toimetulekuks peab olema tagatud piisavate reservide olemasolu ja paindlikkus eelarves tulude ja kulude struktuuri muutmiseks.

Eelarvepoliitilised otsused langetatakse üheaegselt (st vaid eelarve(strateegia)protsessis), otsused on jätkusuutlikud (arvestatakse otsuste pikaajalist mõju), maksimaalselt valdkonnapoliitika ja muude valitsussektori tasandite tegevust arvestavad ning kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Vabariigi valitsuse prioriteetid ning nende elluviimiseks vajalikud poliitikaalgatused ja -muudatused aastani 2019:

1) Eesti julgeoleku tugevdamine

- Sõjalise kaitse kulud säilivad tasemel 2% SKP-st, millele lisandub täiendavate Eesti kui vastuvõtja riigi kulude finantseerimine.
- Kaitseliidu ja selle eriorganisatsioonide liikmete arv kasvab 30 tuhandeni.

2) majanduskasvu edendamine ja tööjõumaksude vähendamine

- Tootlikkus hõivatu kohta suhtena EL keskmisest kasvab 79,1%-ni.
- Tööhõive määr vanusegrupis 20-64a kasvab 75,7%-ni.
- Tööjõu efektiivne maksumäär väheneb 33,1%-ni.

3) madalapalgaliste toimetuleku suurendamine

- Absoluutse vaesuse määr langeb 5,9 %-ni.
- Eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25-64 aastased) osakaal langeb alla 26 %.

4) lastega perede toimetuleku parandamine, laste sündi toetava keskkonna edasiarendamine

- Absoluutse vaesuse määr 0-17 aastaste laste seas väheneb 7%-ni.
- Summaarne sündimiskordaja tõuseb 1,67-ni.

5) riigi ja kohaliku halduse reformimine, ääremaastumise leevendamine

- Valitsussektori töötajate osakaal tööealises elanikkonnas ei suurene (12%).
- Tööhõivemäär maapiirkonnas (vanusegrupis 20-64) kasvab (73,2% 2014.a).
- 2018.a lõpuks elab vähemalt 95% elanikest kohalikes omavalitsustes, mis vastavad valitsuses kinnitatud võimekuse ja jätkusuutlikkuse kriteeriumitele.

2.3. Alajõe valla eelarvestrateegia

Alajõe valla eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada valla jätkusuutlik eelarvepoliitika, mis seob arengukavaliste strateegiliste eesmärkide täitmise olemasolevate ressursidega ja tagab stabiilse arengu realistliku planeerimise kaudu. Eelarvestrateegia on koostatud nelja eelseisva aasta kohta. Eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal, täpsustades varasemas eelarvestrateegias kajastatud kolme eelseisva aasta prognoose ja lisades neljanda aasta prognoosid.

Alajõe valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on valla 2014. aasta eelarve täitmine, 2015. aasta eelarve ja Rahandusministeeriumi majandusprognoosid aastateks 2016-2019.

Alajõe Vallavalitsus kasutab kassapõhist eelarvestamist, mistõttu käesoleva eelarvestrateegia koostamisel on kasutatud kassapõhise eelarve meetodikat.

Valla eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud järgmistest etappidest:

- põhitegevuse tulude prognoosimine;
- põhitegevuse kulude prognoosimine;
- investeeringute prognoosimine;
- finantseerimistegevuse prognoosimine;
- finantsdistsipliin.

Praegune majanduslik olukord eeldab kohaliku omavalitsuse funktsioonide täitmiseks valla raha võimalikult tõhusat kasutamist.

Tabel 2. Eelarve strateegia aastatel 2016-2019

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	408 366	433 369	421 600	426 660	438 100	454 285
Maksutulud	318 686	319 500	332 000	346 400	361 200	376 685
sh tulumaks	266 777	268 000	281 000	295 400	310 200	325 685
sh maamaks	51 909	51 500	51 000	51 000	51 000	51 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	29 245	23 000	15 000	5 000	1 000	1 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	60 263	90 579	74 300	74 960	75 600	76 300
sh tasandusfond (lg 1)	27 467	43 237	44 100	44 760	45 400	46 100
sh toetusfond (lg 2)	16 830	24 134	24 200	24 200	24 200	24 200
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	15 966	23 208	6 000	6 000	6 000	6 000
Muud tegevustulud	172	290	300	300	300	300
Põhitegevuse kulud kokku	342 786	398 900	400 799	411 088	421 786	432 912
Antavad toetused tegevuskuludeks	48 899	47 900	48 619	49 348	50 089	50 840
Muud tegevuskulud	293 887	351 000	352 180	361 740	371 698	382 072
sh personalikulud	138 006	144 000	151 200	158 760	166 698	175 033
sh majandamiskulud	155 833	198 000	199 980	201 980	204 000	206 040
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						

sh muud kulud	48	9 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Põhitegevuse tulem	65 581	34 469	20 801	15 572	16 314	21 373
Investeeringustegevus kokku	-50 273	-33 470	-74 990	-25 990	-27 990	-9 990
Põhivara müük (+)	0	2 500				
Põhivara soetus (-)	-50 284	-36 000	-597 000	-226 000	-248 000	-38 000
<i>sh projektide omaosalus</i>		-36 000	-75 000	-26 000	-28 000	-10 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	0	0	522 000	200 000	220 000	28 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	12	30	10	10	10	10
Finantskulud (-)	0	0				
Eelarve tulem	15 308	999	-54 189	-10 418	-11 676	11 383
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0
Kohustuste võtmine (+)	0	0				
Kohustuste tasumine (-)	0	0				
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	15 308	999	-54 189	-10 418	-11 676	11 383
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	99 568	100 567	46 378	35 960	24 283	35 666
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	393 486	260 021	252 960	255 996	262 860	272 571
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	96,4%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)					262 860	272 571
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0

Põhitegevuse tulude muutus	-	6%	-3%	1%	3%	4%
Põhitegevuse kulude muutus	-	16%	0%	3%	3%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,19	1,09	1,05	1,04	1,04	1,05

3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Alajõe valla põhitegevuse tulud moodustasid 2014. aastal 408,4 tuhat eurot. 2014. aastal põhitegevuse tulude laekumine suureneb 6,12% – oodatavalt 433,4 tuhande euroni. 2019. aastaks on oodatav tulude maht 454,3 tuhat eurot. Valla tulude laekumine peamiste tululiikide kaupa aastate lõikes on näidatud tabelis 3.

Tabel 3. Põhitegevuse tulud

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	408 366	433 369	421 600	426 660	438 100	454 285
Maksutulud	318 686	319 500	332 000	346 400	361 200	376 685
sh tulumaks	266 777	268 000	281 000	295 400	310 200	325 685
sh maamaks	51 909	51 500	51 000	51 000	51 000	51 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	29 245	23 000	15 000	5 000	1 000	1 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	60 263	90 579	74 300	74 960	75 600	76 300
sh tasandusfond (lg 1)	27 467	43 237	44 100	44 760	45 400	46 100
sh toetusfond (lg 2)	16 830	24 134	24 200	24 200	24 200	24 200
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	15 966	23 208	6 000	6 000	6 000	6 000
Muud tegevustulud	172	290	300	300	300	300

Suurima osa ehk üle poole põhitegevuse tuludest moodustab tulumaks.

3.1. Tulumaks

Riiklike maksude peamiseks tuluallikaks Alajõe vallas on füüsilise üksikisiku tulumaks, mille arvutamine põhineb maksumaksjate arvu ja keskmise brutosissetuleku prognoosimisel. Maksumaksjate arvu liikumise aluseks on valla rahvastiku prognoos Statistikaameti ja Rahandusministeeriumi andmete alusel.

Aastatel 2016-2019 on valla maksumaksjate arvu kasv võrdsustatud Eesti üldise tööhõive kasvuga, mis tähendab tulenevalt demograafilistest trendidest kasvu alla ühe protsendi aastas.

Tabelis 4 on kajastatud vallale laekuva tulumaksu prognoos ja selle aluseks olevad eeldused.

Tabel 4. Tulumaksu laekumise prognoos

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Maksumaksjate arv*	208	210	209	208	207	207
Maksumaksjate arvu muutus	0,5%	1,0%	-0,6%	-0,3%	-0,4%	-0,2%
Väljamaksed füüsilistele isikutele*	2 083 564	2 205 841	2 291 163	2 406 421	2 539 579	2 685 424
Sissetulek inimese kohta kuus	834	874	913	963	1 020	1 081
Sissetuleku kasv	5,6%	4,8%	4,5%	5,4%	6,0%	6,0%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	5,6%	4,8%	4,5%	5,4%	6,0%	6,0%

Tulumaksu laekumine*	266 777	268 000	281 000	295 400	310 200	325 685
Tulumaksu laekumise kasv	9,0%	0,5%	4,9%	5,1%	5,0%	5,0%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	12,8%	12,1%	12,3%	12,3%	12,2%	12,1%

3.2. Maamaks

2014. aastal oli maamaksu laekumine 51,9 tuhat eurot ning 2015. aastal jääb arvestuslikuks mahuks 51,5 tuhat eurot. Alajõe vald rakendab seadusega maksimaalselt lubatavaid maksumäärasid – elamu- ja õuemaa puhul 2,5% ning haritava maa ja loodusliku rohumaa puhul 2,0%. Strateegiaperioodil võimalike muutustega maa maksustamishinnas ega maksumääras ei arvestata.

3.3. Tasandusfond ja toetusfond

Riigieelarves ette nähtud tasandusfondi suuruse aluseks on arvestuslike kulude ja tulude vahe, mis on läbi korrutatud eelarvete tasandusfondi koefitsiendiga. Keskmise tegevuskulu arvestuse aluseks on parameetrite hinded (ühiku maksumus) ühe lapse, kooliealise, tööealise, vanuri, arvestusliku teepikkuse ja hooldatava või hooldajateenust saava puudega isiku kohta. Arvestuslik keskmine tegevuskulu saadakse statistiliste näitajate ning ühiku maksumuse korrutiste summeerimisega.

Toetusfond koosneb riigi poolt eraldatavatest vahenditest toimetulekutoetuseks, sotsiaaltoetuste- ja teenuste osutamiseks, vajaduspõhise peretoetuse maksmiseks, kohalike teede hoiuks.

Tabel 5. Tasandusfondi ja toetusfondi laekumine 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toimetulekutoetus	10 318	15 252	11 181	11 247	11 247	11 247	11 247
Sotsiaalteenuste osutamise toetus	978	880	862	862	862	862	862
Sündide ja surmaderegistreerimise kulude hüvitis		7					
Kohalike teede hoiu toetus	0	0	9 751	9 751	9 751	9 751	9 751
Vajadusepõhine peretoetus	518	681	2 340	2 340	2 340	2 340	2 340
KOKKU TOETUSFOND	11 814	16 830	24 134	24 200	24 200	24 200	24 200
TASANDUSFOND	18 626	27 467	43 237	44 100	44 760	45 400	46 100

3.4. Muud põhitegevuse tulud

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustab valla muid tulusid järgmine:

- kohalikke makse Alajõe vallas ei rakendata;
- riigilõivude baasis ja määras muutusi ei prognoosita;
- tulud asutuste majandustegevusest prognoositakse kasvavat tarbijahinnaindeksi võrra;
- keskkonnatasudest laekub vallale vee erikasutustasu ja saastetasusid, mille baasides ja määrades muutusi ei prognoosita;
- riigieelarvest laekuv teederaha püsib eelduslikult 2015. aasta tasemel ning kasutatakse valla poolt täismahus teede hoolduseks, mitte investeeringuteks.

4. Põhitegevuse kulude prognoos

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustab Alajõe valla põhitegevuse kulusid järgmine:

- kulud suurenevad 2014. aasta 342,8 tuhandelt eurolt 2019. aastal oodatavalt 432,9 tuhandele eurole;
- majandamiskulud kasvavad üldiselt tarbijahinnaindeksi võrra;
- põhitegevuse kuludest moodustavad personalikulud eelarvestrateegia perioodil keskmiselt 38%, majandamiskulud 50%, mitmesugused antavad toetused 12%.

Tabel 6. Põhitegevuse kulud

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	342 786	398 900	400 799	411 088	421 786	432 912
Antavad toetused tegevuskuludeks	48 899	47 900	48 619	49 348	50 089	50 840
Muud tegevuskulud	293 887	144 000	352 180	361 740	371 698	382 072
sh personalikulud	138 006	198 000	151 200	158 760	166 698	175 033
sh majandamiskulud	155 833	0	199 980	201 980	204 000	206 040
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	0	9 000	0	0	0	0
sh muud kulud	48		1 000	1 000	1 000	1 000

Tabel 7. Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)* (kõik "+" märgiga)	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	118 749	138 400	141 300	144 500	148 552	150 828
Põhitegevuse kulud	118 749	138 400	141 300	144 500	148 552	150 828
sh saadud toetuste arvelt	6 170	8 208	5 000	5 000	5 000	5 000
sh muude vahendite arvelt	112 579	130 192	136 300	139 500	143 552	145 828
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
04 Majandus	63 361	85 500	640 151	284 451	307 851	89 551
Põhitegevuse kulud	49 561	76 500	63 151	64 451	65 851	67 551
sh saadud toetuste arvelt	9 796	24 751	9 751	9 751	9 751	9 751
sh muude vahendite arvelt	39 765	51 749	53 400	54 700	56 100	57 800
Investeerimistegevuse kulud	13 800	9 000	577 000	220 000	242 000	22 000
sh saadud toetuste arvelt			520 000	200 000	220 000	20 000
sh muude vahendite arvelt	13 800	9 000	57 000	20 000	22 000	2 000
05 Keskkonnakaitse	44 235	37 000	49 590	40 777	41 900	42 800
Põhitegevuse kulud	44 235	37 000	39 590	40 777	41 900	42 800
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	44 235	37 000	39 590	40 777	41 900	42 800
Investeerimistegevuse kulud	0	0	10 000	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt			10 000			
06 Elamu- ja	59 923	36 000	33 820	34 500	35 300	37 200

kommunaalmajandus						
Põhitegevuse kulud	23 439	26 000	27 820	28 500	29 300	31 200
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	23 439	26 000	27 820	28 500	29 300	31 200
Investeermistegevuse kulud	36 484	10 000	6 000	6 000	6 000	6 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	36 484	10 000	6 000	6 000	6 000	6 000
07 Tervishoid	6 339	9 000	9 540	9 900	10 100	10 450
Põhitegevuse kulud	6 339	9 000	9 540	9 900	10 100	10 450
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	6 339	9 000	9 540	9 900	10 100	10 450
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	20 907	46 750	35 820	32 500	32 900	33 500
Põhitegevuse kulud	20 907	29 750	31 820	32 500	32 900	33 500
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	20 907	29 750	31 820	32 500	32 900	33 500
Investeermistegevuse kulud	0	17 000	4 000	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt			2 000			
sh muude vahendite arvelt		17 000	2 000			
09 Haridus	38 458	39 900	43 890	45 300	46 900	49 100
Põhitegevuse kulud	38 458	39 900	43 890	45 300	46 900	49 100
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	38 458	39 900	43 890	45 300	46 900	49 100
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
10 Sotsiaalne kaitse	41 098	42 350	43 688	45 160	46 283	57 483
Põhitegevuse kulud	41 098	42 350	43 688	45 160	46 283	47 483
sh saadud toetuste arvelt	16 830	14 383	14 449	14 449	14 449	14 449
sh muude vahendite arvelt	24 268	27 967	29 239	30 711	31 834	33 034
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	10 000
sh saadud toetuste arvelt						8 000
sh muude vahendite arvelt						2 000
KOKKU	393 070	434 900	997 799	637 088	669 786	470 912
Põhitegevuse kulud	342 786	398 900	400 799	411 088	421 786	432 912
sh saadud toetuste arvelt	32 796	47 342	29 200	29 200	29 200	29 200
sh muude vahendite arvelt	309 990	351 558	371 599	381 888	392 586	403 712
Investeermistegevuse kulud	50 284	36 000	597 000	226 000	248 000	38 000
sh saadud toetuste arvelt	0	0	522 000	200 000	220 000	28 000
sh muude vahendite arvelt	50 284	36 000	75 000	26 000	28 000	10 000

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)* (kõik "+" märgiga)	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	141 842	122 170	126 800	130 454	134 217	138 094
Põhitegevuse kulud	141 842	122 170	126 800	130 454	134 217	138 094
sh saadud toetuste arvelt	10 987	6 170	5 000	5 000	5 000	5 000
sh muude vahendite arvelt	130 855	116 000	121 800	125 454	129 217	133 094
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
04 Majandus	62 429	76 200	392 305	86 820	93 381	64 989
Põhitegevuse kulud	49 232	57 900	60 305	61 820	63 381	64 989
sh saadud toetuste arvelt	10 783	9 796	9 796	9 796	9 796	9 796
sh muude vahendite arvelt	38 449	48 104	50 509	52 024	53 585	55 193
Investeerimistegevuse kulud	13 197	18 300	332 000	25 000	30 000	0
sh saadud toetuste arvelt	12 000	8 300	287 000	22 500	8 000	
sh muude vahendite arvelt	1 197	10 000	45 000	2 500	22 000	
05 Keskkonnakaitse	40 777	42 500	44 625	45 964	47 343	48 763
Põhitegevuse kulud	40 777	42 500	44 625	45 964	47 343	48 763
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	40 777	42 500	44 625	45 964	47 343	48 763
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	36 831	50 500	27 525	28 171	22 836	23 521
Põhitegevuse kulud	28 913	20 500	21 525	22 171	22 836	23 521
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	28 913	20 500	21 525	22 171	22 836	23 521
Investeerimistegevuse kulud	7 918	30 000	6 000	6 000	0	0
sh saadud toetuste arvelt						

sh muude vahendite arvelt	7 918	30 000	6 000	6 000		
07 Tervishoid	8 935	8 880	9 324	9 604	9 892	10 189
Põhitegevuse kulud	8 935	8 880	9 324	9 604	9 892	10 189
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	8 935	8 880	9 324	9 604	9 892	10 189
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	26 931	19 600	42 560	23 201	23 873	24 559
Põhitegevuse kulud	26 931	19 600	22 560	23 201	23 873	24 559
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	26 931	19 600	22 560	23 201	23 873	24 559
Investeermistegevuse kulud	0	0	20 000	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt			18 000			
sh muude vahendite arvelt			2 000			
09 Haridus	27 188	35 600	37 380	38 501	39 656	40 486
Põhitegevuse kulud	27 188	35 600	37 380	38 501	39 656	40 486
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	27 188	35 600	37 380	38 501	39 656	40 486
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
10 Sotsiaalne kaitse	39 921	42 450	43 598	44 320	45 065	55 832
Põhitegevuse kulud	39 921	42 450	43 598	44 320	45 065	45 832
sh saadud toetuste arvelt	18 668	19 500	19 500	19 500	19 500	19 500
sh muude vahendite arvelt	21 253	22 950	24 098	24 820	25 565	26 332
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	10 000
sh saadud toetuste arvelt						8 000
sh muude vahendite arvelt						2 000
KOKKU	384 854	397 900	724 117	407 035	416 263	406 433
Põhitegevuse kulud	363 739	349 600	366 117	376 035	386 263	396 433
sh saadud toetuste arvelt	40 438	35 466	34 296	34 296	34 296	34 296
sh muude vahendite arvelt	323 301	314 134	331 821	341 739	351 967	362 137
Investeermistegevuse kulud	21 115	48 300	358 000	31 000	30 000	10 000
sh saadud toetuste arvelt	12 000	8 300	305 000	22 500	8 000	8 000
sh muude vahendite arvelt	9 115	40 000	53 000	8 500	22 000	2 000
Põhitegevuse kulude kontroll	0	0	0	0	0	0
Investeermistegevuse kulude kontroll	0	0	0	0	0	0

5. Investeeringute kavandamine

Alajõe vald kavandab eelarvestrateegia perioodil kasutada võimalusi taotleda toetusi Euroopa Liidu ja Eesti fondidest. Samuti plaanitakse investeeringud ka valla omavahendite arvelt. Investeermisestevus on väga olulise tähtsusega, et vald oleks jätkusuutlik.

Tabel 8. Alajõe valla investeeringuprojektid

Investeeringuprojektid* (alati "+" märgiga)	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Sotsiaalkorteri remont Uuskülas	0	0	0	0	10 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					8 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					2 000
Alajõe külaplatsi rajamine koos temaatilise skulptuuriga	17 000	4 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		2 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	17 000	2 000			
Väikesadama ehitus Vasknarvas	9 000	220 000	220 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	200 000	200 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	9 000	20 000	20 000		
Väikesadama ehitus Alajõel	0	352 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		320 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		32 000			
Valla külade tänavavalgustuse paigaldus ja moderniseerimine	10 000	6 000	6 000	6 000	6 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Vasknarva bussi lõpp-peatuse tagasipöörde platsi rajamine	0	5 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5 000			
Parkla rajamine Alajõel	0	0	0	22 000	22 000
<i>sh toetuse arvelt</i>				20 000	20 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				2 000	2 000
Prügikastide taskud	0	10 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 000			
Kergliiklustee rajamine Alajõe-Karjamaa	0	0	0	220 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				200 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				20 000	
KÕIK KOKKU	36 000	597 000	226 000	248 000	38 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	522 000	200 000	220 000	28 000

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	36 000	75 000	26 000	28 000	10 000
---------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

6. Kohustuste planeerimine

Alajõel vallas kohustused puuduvad ja nende võtmist ei kavandata ka eelarvestrateegia perioodil.

7. Sõltuvate üksuste finantstegevuse olukord ja prognoos

Alajõe vallas oli kuni 2015. aastani üks sõltuv üksus – Alajõe Vesi OÜ, mis sisulise majandustegevusega ei alustanudki. 2015. aastal toimus ettevõtte likvideerimine.

Tabel 9. Sõltuv üksus Alajõe Vesi OÜ

Sõltuv üksus 1 (Alajõe Vesi OÜ)	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	215	0	0	0	0	0
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	215	0	0	0	0	0
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatel üksustel						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	215	2	0	0	0	0
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	215	2	0	0	0	0
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>						
Põhitegevustulem	0	-2	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)		-2 500				
Eelarve tulem	0	-2 502	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)		-2 502				
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 502	0	0	0	0	0

8. Finantsdistsipliin

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt on finantsdistsipliini tagamise meetmed:

- kinni pidamine nõuetest põhitegevuse tulemile;
- kinni pidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus arvestatakse tekkepõhise raamatupidamisarvestuse andmete alusel. Käesolevas eelarvestrateegias on möödunud perioodide näitajad esitatud tekkepõhiste andmete alusel, kuid prognoosid on koostatud kassapõhiste arvestuste alusel. Siiski võib eeldada, et kassapõhised prognoosid ei erine oluliselt tekkepõhisest lähenemisest.

Vastavalt seadusele leitakse finantsdistsipliini näitajad kohaliku omavalitsuse enda kui ka selle arvestusüksuse kohta¹.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Netovõlakoormuse määra arvutamiseks lahutatakse põhitegevuse kuludest rendikulud, mis tulenevad mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest mittekatkestatava perioodiga üle ühe aasta, kuna sellised rendikohustused lisatakse võlakoormuse hulka.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade vahe. Võlakohustused on võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringkohustused, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustused, tagastamisele kuuluvad saadud ettemaksud, pikaajalised võlad tarnijatele ja muud pikaajalised kohustused, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist. Likviidsed varad on raha ja pangakontodel olevad vahendid, osalused rahaturu- ja intressifondide aktsiates või osakutes ning soetatud võlakirjad.

Netovõlakoormus aruandeaasta lõpul võib ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60%-ni vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Netovõlakoormus võib ületada ülemmäära sildfinantseerimiseks võetud kohustuste kogusumma võrra.

Kuna Alajõe vallal ja tema sõltuval üksusel puuduvad kohustused, siis on nii valla kui ka tema arvestusüksuse netovõlakoormus null. Eelarvestrateegia perioodil on põhitegevuse tulem igal aastal positiivne, olles seega seadusega kooskõlas. Eelarvetulem võib seaduse järgi olla negatiivne.

¹ Kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksus on kohaliku omavalitsuse üksus ja temast sõltuvad üksused.